

IZHAJA VSAK DAN

Na ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnin na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stanje: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica S. Francesco d'Assisi 120.

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Sijajen sprejem tržaškega jugoslovanskega dijaštva v Dalmaciji.

SPLIT, 19. (Izv.) Danes je prispelo semkaj naše dijaštvo s visoke trgovske šole Revoltelle v Trstu. Kakor so nam pripovedovali dijaki, so imeli vse do Šibenika najlepšo vožnjo. Obvestilo, da pridejo naši narodni mučeniki, je dospelo v Šibenik prepozno in zato jim tudi mesto ni pripravilo sprejema, pač pa je bil zato sprejem v Splitu tem sijajnejši.

Parnika je čakala na obrežju velikanska množica občinstva, med katerim je bilo zlasti veliko število narodnih dam. Viharni živioklici so pozdravljali prišlece in videti je bilo, da bi bila množica najraje vdrila na parnik in na rokav odnesla v mesto svoje ljubljence. Takoj ko je parnik pristal, se je množica odkrila in zadonela je mladim bojevnikom za pravice naroda v pozdrav naša himna „Lepa naša domovina“. Na parnik so prišli župan mesta Splita dr. Katalinić, državni poslanec dr. Smolčak, podstarosta Sokola Šegvić, za akademski klub dr. Beroš in dr. Angjelinović. Župan je dijače najprijazneje pozdravil in izjavil, da so, dokler se nahajajo v Splitu, gostje mestne občine splitske.

Ko se je nato dijaštvo izkrcalo, se je razvil iz pristanišča v mesto velikanski izprehod do „Hrvatskega doma“. Tu je v Sokolovi dvorani pozdravil dijače drž. poslanec dr. Smolčak v navdušenih besedah, a odgovarjal mu je predsednik tržaškega Balkana, Perić. Tisočera množica je burno aklamirala dijače. Po pozdravu se je občinstvo razšlo, a dijači so si v spremstvu svojih gostiteljev ogledali mesto.

Včeraj zvečer je policija aretirala tu ro Italijanov, pri katerih so našli 4 bombe. Danes dopoldne pa je bila aretirana neka laška gospodična, ki je hotela udariti z bokserjem nekega dečka, ki je raztrgal italijansko zastavo.

Oblasti v Splitu postopajo silno strogo. V Splitu in Šibeniku niso dopustile, da bi bile srednje šole imele danes prost dan, vzlic temu da je praznik, a to samo zato, da bi se srednješolsko dijaštvo ne moglo udeležiti sprejema tržaških narodnih mučenikov. Policijski komisar Persić celo ni dovolil, da bi se bila javno razobesila slika tržaških dijakov, ki so bili ranjeni, in na kateri je pridejana prošnja, naj narod prispeva za hrvatske šole v Trstu. Prepovedala je tudi policija slavnostni sprejem in obhod po mestu. Šli so pa tržaški dijači popoldne po splitskih trgovinah in so tekom dveh ur nabrali 200 K za hrvatske šole v Trstu.

Zvečer se bo vršila velika zabava v narodnem gledališču, ki jo prirejajo vsa narodna društva. Tržaški dijači se udeležijo te zabave, za katero jim je dalo mestno županstvo svojo ložo na razpolago.

Jugoslovansko dijaštvo proti italijanskim nasilstvom in za jugoslovanske kulturne zahteve.

Slov. kat. akad. društvo „Dan“ v Pragi je sklenilo sledečo resolucijo:

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. Spisal Xavier de Montéplin.

— Gospica, — je zaklical Lascars toplo, — ravnotežje z menoj tako milo in tako dobrohotno, da nisem še zaslužil kaj takega. Z božjo pomočjo pa mislim, da se izkažem vreden vašega zaupanja.

Pavlina je stisnila ponujeno jej roko in Lascars je odšel.

Po daljšem molku je vprašala Pavlina svojo staro in zanesljivo prijateljico:

— Kaj mislite o baronu?

— Zdi se mi, da je najplemenitejši, vse časti vreden človek ter da morave biti veseli, da sve našli v njem zaščitnika.

— Tudi jaz mislim tako, — je odgovorila Pavlina. — Toda odkod ta občutek, ki me tako teži in mi napravljata tako bojazen? Zakaj me še vedno ni zapustila slutnja, da mi preti velika nevarnost?

— Kako naj vem jaz to, ljubo dete?

VII.

Sauvageon zopet na izpregledu.

— Ali je slučaj ali pa sam vrag, ki mi je pripeljal to mlado deklico zopet na mojo pot? — je govoril Lascars sam pri sebi, ko je veslal proti rdečemu mlinu. Sicer ga je res začela vest nekoliko peči, ko je za-

„Slovenci in Hrvati združeni v slovenskem katoliškem akademskem društvu „Dan“ izražajo svoje simpatije jugoslovanskim akademikom na višji trgovski šoli „Revoltella“ v Trstu in protestirajo proti nečuveni intoleročnosti laških dijakov na slovenskih tleh in prosijo jugoslov. delegacijo, da izposluje pri vladi, da se enaki dogodki ne ponove,

da urgirajo rešitev v zadevi reprocitete zagrebškega vseučilišča in ustanovitve slovenske visoke šole,

da onemogočijo na vsak način ustanovitev laške pravne fakultete v Trstu, ki bi postala ognjišče iredentnih izgrediv.“

Hrv. slov. akademsko društvo „Istra“ je poslalo našemu tržaškemu dijaštvu sledeči pismeni pozdrav: „Drago bratsko društvo! Milo nam je, što smo se upoznali baš ovih dana, gdje nam se odmah nadala zgoda, da i dokažemo svoje bratsko osjećanje naprama Vašem mladom društvu, koje je odmah prvih dana svoga postojanja dokazalo, da je bilo baš potrebno i da je sakupilo oko sebe ljude, koji će braniti narodni ponos svih Jugoslovena, ljude, koji su znali odbiti napadaj fanatičnih talijanskih kolega (ne-kolega!), koji su im htjeli oteti pravo da zbere slobodno materinskim jezikom. Eto nas da Vam izkažemo svoje simpatije i svoje divljenje, da se zgrozimo nad postupkom talijanskih djaka, koji su Vam htjeli oteti najprimativnije pravo-slobodne uporabe naše mile reči. Pozdravljamo Vas, hrabri borci, predstražo Jugoslavenstva, koji ste se digli iz sredine neprijatelja, ondje, gdje su oni najsilniji, gdje je naš položaj najugroženiji. Ustrajte, uz Vas će se svi naći ne samo naše skromno društvo, već čitava jugoslovansko dijaštvo!“

DUBROVNIK 13. U velike se divimo vašem otporu za održavanje narodnog jezika u budućem slavenskom Trstu. Na čast vam! Dubrovački gimnazijalci.

ERCEGNOVI 16. — S banditskim izrodima i profanatorima same talijanske kulture teška je borba. Uz vas je čitava Jugoslavija. — Popović, cand. jur., Čirigović, stud. med., Danilović, cand. jur., Vasiljević, cand. jur., Bubalo stud. jur.

Listu „Piccolo“ so isti podpisanci odposlali sledečo brzojavko: — Vaše laži o Revoltelli su zločin, jer zavaravate čitavu pošteno javnost mile Italije o našim prilikama.

LJUBLJANA 19. — Pregarjanemu jugoslovanskemu dijaštvu: Iz dna srca sočustvujemo z vami. Junaki zmagujejo, rob propadajo. — Slovansko dijaštvo v Ljubljani.

Shod jugoslovanskega dijaštva na Dunaju.

DUNAJ, 19. (Izv.) Danes se je vršilo na Dunaju ponovno zborovanje jugoslovanskega dijaštva, da ponovno protestira proti dogodkom na trgovski visoki šoli Revoltelli v Trstu in proti italijanskim denuncijacijam ter zopet povzdigne svoj glas za uresničenje jugoslovanskih kulturnih zahtev. Govorniki so poudarjali tudi opasnost, da bi vlada, ako res izvede svoj namen in ustreže italijanski zahtevi po

gledal Pavlino, toda hitro se je iznebil teh očitaj. — Smatram jo lahko za osvojeno blago; moja je, popolnoma moja, saj živi popolnoma ločeno od vsega drugega sveta in nima nikakega zaščitnika, nikakega branitelja in v svoji nedolžnosti ne pozna nikake nezaupnosti. Da, njeno lastno srce bo moj zaveznik. To noč bo sanjala o meni, jutri me začne ljubiti, in preden poteče teden, se njena ljubezen izpremeni v strast. Resnično, kakor se mi zdi, mi bo čas mojega izgnanstva prav kratek in mi poteče prav hitro. — Oni Sauvageon mi je bil zelo koristen sluga. Škoda, da je revček pri izvršitvi svojega tako spretno zamišljenega načrta moral izgubiti svoje življenje!

Tako je razmišljal in govoril Lascars sam s seboj, a v tem se je čoln že približal rdečemu mlinu.

— Kaj pa vendar pomeni to? — je zaklical začuden. — V mlinu je luč? Ali so morebiti vlomili tatovi? No, našli ne bodo nič. Toda vseč mi pa le ni, da bi si tuji ljudje prilščevali mojo last.

Poslušal je nekoliko časa. Vse je bilo tiho in niti najmanjši šum ni prihajal iz propalega poslopja.

Luč ni gorela v njegovi sobi, temveč v oni, v kateri je stanoval Sauvageon. Lascars je stopil v sobo. Milo ječanje je prihajalo iz kota, kjer je ležal na slavnici neki človek. Sauvageon pač ni mogel biti, ko so vendar pripovedovali oni

ustanovitvi laške fakultete v Trstu, storila to v smislu zahtev dr. Pitacca in omejila poset te fakultete le na dijaštvo italijanske narodnosti. Sprejeta je bila z velikanskim navdušenjem resolucija, ki pravi:

Jugoslovansko dijaštvo na Dunaju najodločneje zavrača italijanske denunciacije, češ da so jugoslovanski dijači povzročili dogodke na tržaški trgovski visoki šoli Revoltelli, izjavlja da je pripravljeno storiti vse, da se prepreči povrnitev enakih dogodkov in ustanovitev italijanske visoke šole v Trstu, in pozivljajo jugoslovanske poslance vseh strank in vso jugoslovansko javnost, da nastopijo proti italijanskim nasilstvom in se bore s skrajnimi sredstvi za jugoslovanske kulturne zahteve.

Proti koncu shoda je prišlo do jako burnih prizorov, ker se govorniki z vso oostrostjo obsojali kupčijsko politiko avstrijske vlade, ki se še le tedaj zmeni za kulturne in gospodarske interese Jugoslovancev, kedar misli, da bo mogla delati žnjimi kupčije.

DUNAJ 19. (Izv.) Na današnjem shodu jugoslovanskega dijaštva je bil z velikim oduševljenjem sprejet predlog, da se pošljejo staršem na Revoltelli ranjenih dijakov pozdravne brzojavke, ki so se odposlale staršem dijakov pl. Tommasena in Sigoreja v Spit, Ilča v Starem gradu na Hvaru in kapitanu Petroviću v Trstu: Brzojavke se glase:

Bečko jugoslavensko dijaštvo na skupščini svojoj čestita, što dadostes ina, borca za materinsku riječ.

BRZOJAVNE VESTI.

† Dr. Jan Podlipny.

PRAGA, 10. (Kor.) Predsednik češkega narodnega sveta, bivši poslanec in predsednik mesta Prage, dr. Jan Podlipny, je danes zjutraj umrl.

Jan Podlipny je umrl star 65 let. Že v zgodnji svoji mladosti je bil Podlipny v prvih vrstah mladočeske stranke in je zlasti stal na čelu bojevnikom te stranke v Badenijevih časih in v časih, ko je bil prvičkrat namestnik na Češkem takrat še grof Thun. Podlipny je bil zlasti velik propagator češko-francoskega prijateljstva in je opetovano poudarjal potrebo češko-francoskega prijateljstva in je opetovano poudarjal potrebo češko-francoske zveze. Dolga leta je stal na čelu Češke Sokolske Zveze.

Podlipny je bil rojen leta 1848. Študiral je v Pragi. Odvetnik je postal l. 1880. Kot politik je stal vedno v taboru mladočeske stranke, kjer je s svojimi pristaži tvoril najodločnejše protiklerikalno krilo. Z vsemi svojimi silami je tudi pobijal vpliv aristokracije v češkem narodu. Leta 1885. je bil izvoljen v praški občinski svet. Za deželnega poslanca je bil izvoljen leta 1898. in je bil obenem tudi izbran za deželnega odbornika. L. 1893. je postal podžupan praški, l. 1895. je bil izvoljen za predsednika izvrševalnega odbora mladočeske stranke, a v Badenijevih časih je bil izvoljen za župana češke prestolnice, zlate

kmetski hlapci, da ga je zadel strel v glavo in da se je potopil v Seni. Oni, ki je ležal na slavnici, je bil zavrt v belo, okrvavljeno pogrinjalo. Ali je morebiti vendarle Sauvageon?

— Kaj se pa godi tu? — je Lascars zaklical glasno.

— Hudič naj bi prišel in me vzel, — je bil odgovor na to vprašanje. — Ne morem več prenašati teh neznosnih bolečin.

Glas je bil Lascarsu znan. Bil je Sauvageonov glas.

— Kaj? Vi ste še živ? — je vprašal Lascars.

— Kaj je kdo rekel, da sem že mrtev? — I, seveda! Basprunetski hlapci so povedali.

— Lopovi! — je vzkliknil Sauvageon. — Če ostanem živ, jim že poplačam to hudodelstvo. Ko so me preganjali in sem že čutil osti njihovih senenih vil na svojem lastnem hrbtu, se nisem več mogel rešit drugače, nego da sem nadaljeval svoj beg v vodi. Dobro; skočil sem v Seno. Toda komaj sem zopet prišel iz globočine na površje, pa je eden onih lopovov sprožil svoj pihalnik proti meni. Sreča, da ni bila puška nabasana s kroglo, temveč s šibami. Vendar pa me je zadela menda cela pest šiber in kdo ve, če me zaradi tega ne bo konec. Dobro je bilo, da nisem izgubil zavesti. Zaronil sem se v vodo in plaval pod vodo proti nasprotnemu bregu, kjer sem splezal na

Prage. Županoval je v tistem času, ko so se v Pragi vršile velike protinemške demonstracije. Leta 1900. je Podlipny odstopil kot župan in sledil mu je dr. Srb. V zadnjem času je bil Podlipny predsednik češkega narodnega sveta.

Skupni finančni minister v avdijenci.

DUNAJ 19. (Kor.) Cesar je sprejel danes skupnega finančnega ministra vit. Bilinskega v Schönbrunn v daljši posebni avdijenci.

BUDIMPEŠTA 19. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo, da je današnja avdijenca vit. Bilinskega v zvezi z gradnjo bosenskih železnic, ki se prične baje že tekom letošnjega poletja.

Ogrski državni proračun.

BUDIMPEŠTA, 19. (Kor.) V današnji seji ogrskega državnega zbora je predložil finančni minister Teleczky državni proračun za leto 1914/1915. Redni proračun izkazuje 1.878.270.912 K potrebnim in 1.953.605.613 kron pokritja, potemtakem 75.334.701 K prebitka. Izrednih potrebščin je 385.825.918 K, pokritja pa je 310.552.270 K, torej 75.273.648 K primanjkljaja. Skupne potrebščine znašajo potemtakem kron 2.264.096.830, pokritje pa 2.264.157.883 K, torej 61.053 prebitka.

Občinske volitve na Dunaju.

DUNAJ 19. (Kor.) Pri današnjih občinskih volitvah v tretjem volilnem razredu so bili izvoljeni sami krščanski socialci, ki so pridobili dosedaj en mandat, ki so ga imeli socialni demokratje.

Korupcijske afeze na Češkem.

PRAGA, 19. (Izv.) Pred nekaj meseci je odvetnik dr. Bouček vložil kazensko ovadbo, glasom katere naj bi bili razni praški občinski svetovalci prejeli 350.000 K, da so glasovali za nakup posestva v Michli, ki ga je kupila praška občina. Dr. Bouček je zahteval kazensko preiskavo, ki se je tudi uvedla. Zasižane so bile razne priče, a danes je sodišče ustavilo preiskavo.

Dr. Šviha ni vložil tožbe.

PRAGA, 19. (Izv.) Danes je pretekel 14dnevni rok, ki ga je dalo sodišče dr. Švihi, da vložijo tožbo proti odgovornemu uredniku „Narodnih Listov“. Toda dr. Šviha se s svojo tožbo ni oglasil. S tem je ta afera za sodišče končana.

Proti Poljakom v Berlinu.

BEROLIN 19. (Izv.) Zaradi znanih dogodkov ob priliki prvega obhajila v cerkvi sv. Pavla v Moabitu sta bila dva Poljaka, neki krojač in neki slikar aretirana, češ da sta motila božjo službo, žalila duhovščino, kršila hišni mir in hujskala.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 19. (Izv.) Vso današnjo sejo hrvatskega sabora je izpolnil s svojim govorom vodja frankovcev, dr. Ivica Frank, ki je pobijal adreso koalicijske večine z vso ostrosrjo in napadal koalicijo, češ ker vztraja pri nagodbi z Ogrsko, ki je za Hrvatsko tako škodljiva. Na koncu svojega govora, potem ko je razvijal na dolgo in široko načela in cilje svoje držav-nopravne stranke, pa je izjavil, da bi se končno tudi njegova stranka vendarle tudi sprijaznila z dualizmom, če bi se

suho. Napeti sem moral vse svoje moči, da sem se privlekel od rdečega mlina. Sedaj pa ležim tu in se zvijam bolečin kakor črv, kajti vsaka šibra mi je napravila globoko luknjo v glavo. Izgubil sem veliko krvi in ne vem, kako bi se vlegel, da bi se odpočil vsaj nekoliko.

— Ubogi Sauvageon, v resnici mi je žal vaše nesreče. Toda morebiti vas pa le nekoliko potolažim, če vam povem, da je načrt, ki ste ga zasnoval v svojih plodovitih možganih, imel popoln uspeh. Bil sem v stanovanju one male lepote; izkratka, vse gre, kakor po loju. Vaša misel je bila naravnost izborna.

— Toda zame ne, gospod, — je odgovoril Sauvageon in globoko vzdihnil, — kajti dosedaj mi služba pri vas še ni prinesla nikakih koristi — nasprotno. Ko sem privikrat delal za vas, sem izgubil vse svoje imetje in tudi svojo hiščo. Sedaj, v drugo, no, pa saj sami vidite, kako in kaj se mi je zgodilo. A kaj se zgodi v prihodnosti, ne vem, toda zdi se mi, da izgubim zaradi vas svoje življenje.

— Dajte, dajte, ne mislite tako črno. — Mislite raje na sijajno bodočnost, ki sem vam jo obljubil.

— Ljubi moj gospod, — je odgovoril Sauvageon in zmajal z glavo, — ta bodočnost je še zelo daleč. Kar se pa tiče sedanjosti, pa v resnici ni bogve kako lepa, (Dalje.)

le-ta izgradil v smislu zmerne programa. Ta izjava, ki je v direktnem nasprotju z vsemi njegovimi prejšnjimi izjavami, je pobudila pri ostalih strankah hrupno veselost in ironično odobravanje.

Vladna kriza v Italiji.

RIM 19. (Kor.) „Agencija Stefani“ javlja: Kralj je sprejel danes demisijo Giolittijevega kabineta in Salandri poveril sestavo nove vlade.

Demonstracije na italijanski vojni ladji v avstrijskih vodah.

RIM 19. (Kor.) „Agencija Stefani“ ugotavlja, da vesti nekih časopisov o demonstracijah, ki naj bi jih bila prirejala posadka vojne ladje „Quarto“ za časa križarjenja v dalmatinskih vodah, nimajo nikake podlage.

Cesar Viljem za rusko-francosko-semško zvezo.

PETROGRAD 19. (Izv.) „Novoje Vremja“ priobčuje danes iz memoar nekakega velikega ruskega državnika — trdi se, da je to grof Witte — tole zanimivo reminiscenco: Ko se je kmalu po nastopu sedanega carja Nikolaja mudil nemški cesar Viljem v Petrogradu, se mu je izrekla med drugimi tudi ideja nove zveze, ki naj bi jo tvorila Rusija, Nemčija in Francoska. Cesar Viljem tedaj ni bil nasproten taki zvezi. Pozneje je imel isti ruski državnik priliko cesarju Viljemu razvijati isto misel tudi v Berlinu. Tudi tedaj je bil cesar Viljem še vedno za tako zvezo. Toda skoraj nato pa je Anglija ponudila Rusiji entento, Izvolski jo je sprejel in je tako propadel načrt rusko-nemško francoskega sporazuma.

Afera Caillaux.

PARIZ 19. (Kor.) „Matin“ poroča, da je odvetnik Laborie izjavil Caillauxu, da more le tedaj prevzeti obrambo njegove soproge, če dobi zagotovilo, da bo Caillaux spoštoval spomin Calmetov, Laborie je podal tudi uredništvu „Figara“ podobno izjavo. Gospa Caillauxova je izjavila Laboriejevemu tajniku, da obžaluje svoje dejanje. Rekla je, da je bila do blaznosti razburjena zaradi napadov v časnikih. Sedaj pa je izpoznala, da se je obtežila s težko krivdo, ko se je vdala brez obnavljanja trenutku zmedenosti.

Novo srbsko posojilo na Francoskem.

BELGRAD 19. (Izv.) Poročevalec večine je v današnji seji skupščine ob koncu proračunske razprave izjavil, da Srbija tekom letošnjega leta najame na Francoskem novo posojilo 300 milijonov frankov za pokritje naknadnih izrednih kreditov.

Nabori v Albaniji.

DUNAJ 19. (Izv.) Iz Drača poročajo, da albanska vlada odredi prihodnje dni splošno rekrutacijo v Albaniji. Nabori se prične meseca julija.

Albanski poslanik na Dunaju.

DUNAJ 19. (Izv.) Za albanskega poslanika na Dunaju bo imenovan Surej bej Flora.

Spopad med Grki in Bolgari.

SOLUN 19. (Izv.) Pri Seresu je prišlo do hudega spopada med grškim vojaštvom in neko bolgarsko četo. Četaši so izgubili 6 mož mrtvih, 4 pa težko ranjeno.

Ministrska kriza na Francoskem.

PARIZ 19. (Kor.) „Agence Havas“ poroča: Govori se, da so kolonijški minister Lebrun, državni podtajnik v vojnem ministrstvu Maginet in mornariški minister Monis podali svojo demisijo. Ta vest se sicer formalno dementira, toda v nekaterih političnih krogih se zatrjuje, da vsakakor poda Monis jutri svojo demisijo. To vprašanje se reši najbrž v jutrišnjem ministrskem svetu.

PARIZ 19. (Kor.) Mornariški minister Monis je podal svojo demisijo. Začasno ga bo nadomestoval kolonijški minister Lebrun.

PARIZ 19. (Kor.) V ministrskem svetu je naznanil ministrski predsednik Doumergue, da je mornariški minister Monis podal demisijo, da more popolnoma svobodno nastopiti pred parlamentarno preiskovalno komisijo. — V parlamentarnih krogih se zagotavlja, da prevzame najbrž mornariško ministrstvo senator Peytra.

Nesreča na morju.

BREMEN 19. (Kor.) Nemški transatlantiški parnik „Kaiser Wilhelm der Grosse“ je včeraj ponoči v Severnem morju zadel ob neko trijarbolnico, ki se je potopila v petdesetih minutah. Parnik je ostal dve uri na mestu nesreče, da bi našli kakega človeka s ponesrečene jadrenice, toda našli niso nobenega. Parnik, ki je nepoškodovan, je nadaljeval potem svojo vožnjo. Ime jadrenice, ki se je potopila, dosedaj še ni znano.

Torpedovka potopila parnik.

BENETKE 19. (Kor.) Torpedovka „56 T.“ je zadela ob neki majhen parnik, ki se je takoj potopil. Kakor se pripoveduje, so rešili osem oseb. Dosedaj so našli 6 utopljenec.

BENETKE 19. (Izv.) Parnik, ki se je potopil, je bil eden onih malih parnikov, ki vozijo iz Benetk na Lido. Na parniku

je bilo 80 oseb, od katerih jih je utonilo 50. Med njimi je tudi ruski vicekonzul Markijski.

Vihar v Carigradu.

CARIGRAD 19. (Kor.) Med včerajšnjim viharjem je udarila strela v palačo visoke porte in deloma razdejala telefonsko centralo. Po mestu je bilo več oseb težko ranjenih.

Odličen učenjak — zgorel

NEAPELJ 19. (Kor.) Profesorja Mercallija, odličnega učenjaka in ravnatelja vesuvškega observatorija, so našli danes popolnoma ožganega v njegovem neapeljskem stanovanju. Prevrnila se je petrojelka in užgala posteljo.

Za pravico! Proti nasilju in izdajstvu!

Javni shod političnega društva „Edinosti“ dne 18. marca 1914 v „Narodnem domu“ v Trstu.

Za pravico! Proti nasilju Italijanov! Proti narodnemu izdajstvu! V tem znamenju se je vršil ta shod.

Pozdravni govor predsednika dr. Josipa Wilfana.

Stara taktika avstrijskih vlad je, da nas rada postavlja pred dovršene dogodke, pred take, ki se ne dajo več preklicati. Nesposobne vlade se rade zatekajo k temu sredstvu politične umetnosti. Računajo pač na človeško pozabljivost, ki se rada uklanja temu, česar ni mogoče več izpremeniti. Če pride do rešitve vprašanja italijanske fakultete, nas vlada v svoji modrosti bržkone zopet postavi pred tak dovršen čin.

S to taktiko vlade moramo vedno računati posebno mi, ki smo mali in šibki, in stati moramo na straži in ne klomiti. Če je na oni strani moč, pa sta na naši strani pravica in poštenje. Molčati ne smemo nikdar, kadar se krivica godi. Kakor je storila ravnokar naša mladina, moramo biti vsi možje na mestu in — če je treba — tudi s krvjo braniti svoje pravice.

Ne smemo pozabiti svoje zgodovine do 500 let nazaj. Kar smo še ohranili iz zgodovinskih dogodkov, moramo vestno izročiti sinovom in vnukom!

500 let je minilo, odkar je na Gospodstvem polju na Koroškem pri ustoličenju vojvoda zvenela slovenska beseda, ko je vojvoda v slovenskem jeziku prisegal slovenskim kmetom, da bo spoštoval njihove pravice in njihov jezik. 500 let je minilo od tedaj in od tedaj se je mnogo zgodilo in izpremenilo — od tedaj, ko so še tudi visoki gospodje spoštovali naš slovenski jezik na Koroškem. Ta spomin nas ne sme zapustiti, ga ne smemo pozabiti! Izpodbujaj naj nas k veri v bodočnost, k zaupanju v svojo pravico. V pravičnost usode, ki vlada tudi nad onimi, ki kraljujejo nad nami!

Posebno zadnji dogodki pri nas zahtevajo, da ohranjamo to vero in to zaupanje, zahtevajo, da povzdignemo svoj glas, da ga bodo čuli tam gori in pri narodnih nasprotnikih. Povzdigniti moramo svoj glas proti dogodkom, ki se pripravljajo. Pokazimo, da si hočemo tudi mi pripraviti boljše čase, da hočemo živeti, da si hočemo ustvariti lepšo in srečnejšo bodočnost. Odločno manifestirajmo ob vprašanju prosvete in kulture, da pokažemo, da hočemo tudi mi vredno stopiti ob stran drugim kulturnim narodom! In da hočete to, priča vaša ogromna udeležba. Hvala vam na tem!

Govor dr. I. M. Čoka.

Velikokrat smo že manifestirali v tej dvorani za našo zahtevo po slovenskem vseučilišču. Ali naš glas je ostajal glas vpločega v puščavi. To vprašanje noče z mesta. Zgodovina tega vprašanja je zgodovina zapostavljanja naših pravic od strani mačhe — vlade, zgodovina ogorčenih protestov proti krivici. Naše ogorčenje je upravičeno tembolj, ker nam ne odreka le vlada, kar nam gre po zakonu in pravu, ampak tudi tisti, ki se vedno bahajo s svojo kulturo, pri tem pa uporabljajo proti nam sredstva, ki so vse prej, nego kulturna.

Pred tremi leti so naši akademiki v Trstu sklicali shod za slovensko vseučilišče v Trstu. Tedaj so sinovi nemškega kulturnega naroda na Dunaju zdijvali proti našemu dijaštvu in je preganjali na najbrutalnejši način. Napadali so jih z orožjem in izstradati so jih hoteli. In tudi danes, ko zopet manifestiramo v isti namen, se dogajajo stvari, nedostojne tudi najnekulturnejšega naroda. Padli so tako nizko, da z brahijalno silo padajo po nas. Ob pomanjkanju argumentov naj jim pomaga sila! Naša mladina pa se tudi tega ni ustrašila v boju za pravice Slovenstva v Trstu, kjer so Slovenci doma! Ko pa so nasprotniki videli, da bi jim takov način borbe mogel škodovati, so začeli operirati z lažmi, češ, da so bili po naših provocirani, da so bili primorani braniti se. To je najdrznejša laž.

Kakor glavni argument naglašajo nasprotniki, da je trgovsko visoko šolo Revoltello ustanovil Italijan. A kaj in kdo so tisti, ki so najbolj besneli proti našim?

So mar to Italijani?! Ne. To so Sanguini, došli iz dežele, kjer tvorijo Italijani — 2% prebivalstva!! Kriče, da smo tu le gosti in zahtevajo, da morajo naši tudi med seboj govoriti italijanski! In če tega nočemo, nam razbijajo glave. Niti Culukafri ne napadajo nikogar iz takega vzroka. Akademsko društvo „Balkan“ je sklenilo resolucijo, ki pozivlja dijake, naj vztrajajo na zapričeti poti in naj neustrašeno branijo svoje pravice na svoji zemlji! Italijanski poslanec dr. Pitacco pa je rekel, da s tem provocirajo, ker da so naši tu le tuji. Seveda, njim je domačin vsakdo, ako govori italijansko, pa naj je prišel tudi iz Kalabrije. Mi pa smo tuji. Poglejte mene! Slovenec sem. S ponosom pa morem reči, da sem bolj domaćin, nego vsi uredniki „Piccola“ in vsi tisti Kalabreži, ki nas zmerjajo s tuji.

Poudariti pa je treba, da za vse tiste brutalnosti niso odgovorni le italijanski dijak, ampak tudi tisti, ki so jih hujskali k temu. Med temi so tudi italijanski profesorji, ki bi jim bilo v dolžnost, da blazijo in da so enako pravični napram vsem.

Čini laških dijakov se obsojajo sami po sebi. Oblatili so žnjim le sami sebe. Naši dijak pa so ostali čisti. Pokazali so nam, kako se je treba boriti za zmago pravične stvari. Oddolžimo se mladini za to, izrecimo jej zahvalo in priznanje!

Ti dogodki pa so nam podali še en dragocen pouk. Poučili so nas, da moramo Slovani na jugu države pričakovati odločilnega boja za Trst! Ta mora postati kulturno in politično središče naše!! Brez Trsta Jugoslavija ne more ekzistirati. Naj dijavajo proti nam kakor hočejo, ali mi se ne odrečemo Trsta. Zahtevamo tu vsega, kar nam gre po zakonu in človeškem pravu! Pred vsem pa šol vseh vrst in tudi univerzo. Mladina nam je dala lep zgled neustrašenosti. Posnemajmo ga vsi, da si ohranimo to lepo našo domovino!

Laško banditstvo.

O predsnočnem zločinskem napadu laške sodrge na naše ljudi smo prejeli od g. Brandnerja, strok. tajnika NDO, sledeče poročilo:

Ko sem šel po shodu proti domu k Sv. Jakobu, sta se mi pridružila med potjo dva Slovence in me opozorila na sumljive italijanske elemente, ki so nas začeli zasledovati. Bilo je to na trgu pred „Piccolo“ palačo. Ko smo bili namenjeni stopiti proti predoru, pa smo opazili, da so se Italijani združili v močno gručo (okoli 20 po številu) in so nas prav zverinsko željno ogledovali. Videvši, da imajo ti ljudje namen nas napasti — ali v predoru, ali izven predora — smo se ustavili tam, kjer se ustavlja tramvaj, in smo gledali naokrog po redarjih.

K sreči je prišla v tistem hipu patrolja redarjev po Corsu gor in k tej smo se zatekli in jej razodeli, da nas nameravajo Italijani napasti in smo jo zato prosili, da bi nas kdo izmed redarjev spremljal do doma. Toda naleteli smo na slabe moze. Naši prošnji niso hoteli ugoditi — zbirajoče se Italijane pa so tudi pustili popolnoma v miru — in so nas zavrtili, češ idite po ulici Barriera, kjer se vam nič ne zgodi, kajti po tej ulici naletite vsak drugi korak na kakega redarja. Po teh besedah so odšli proti Carduccijski ulici, mi pa smo se napotili po Barriera. Komaj smo bili par korakov naprej, pa vidimo, da so nam Italijani že zopet za petami — ne vsi, ker polovica jih je šla skozi predor in je prišla na to po ulici Madonina dol, kjer so se z ostalimi zopet združili. Mi gledamo in gledamo na vse strani, toda o kakem redarju nikjer ni bilo ne duha ne sluha. Pač pa smo videli po celi Barriera vse polno sumljivih ljudi s palicami. Kaj stori? Sklenili smo, udariti jo hitrih korakov proti Sv. Jakobu, ker smo mislili, da morada vendarle naletimo na kakega redarja ali da bo tam bolje in da nam eventualno priskočijo na pomoč tudi drugi Slovenci in da bodo imeli Italijani strah, zasledovati nas do Sv. Jakoba.

Ko smo zavili v ulico G. Caprin, smo videli, da je ena skupina Italijanov zavila po drugi ulici, z namenom, da nam prestriže pot in da nas italijanska tolpa na ta način dobi v pest; drugi so nam seveda sledili. Ko smo bili sredi ulice, sta začela moja dva spremljevalca močno teči, seve da bi ostali Italijani, ki so šli naokrog ne bili hitrejši in nas ne zalotili od zgoraj. Jaz sem par metrov zaostal. V tem trenutku pa se že pokažejo Italijani tudi od zgoraj in naenkrat počita dva strela, eden od zgoraj, drugi pa od spodaj. Krogla od spodaj mi je švignila tik mimo glave. Nato so Italijani hoteli navaliti name in so pri tem vpili „abasso“. V tem pa sem opazil tik poleg sebe neki bufet, ki je bil odprt. Z vsjo silo skočim vanj. Notri je bilo več ljudi in vlada je velikanska razburjenost in sicer zaradi strelav.

Ostal sem v bufetu nekaj minut, dokler se stvar ni pomirila, nato sem odšel. Tako sem se torej rešil italijanskih krempljev. Kaj se je zgodilo z ostalimi, nisem mogel takoj poizvedeti, pač pa sem izvedel drugi dan zjutraj, da sta bila istotako

srečna; ubežala sta zločincem. Kaj naj bi sicer storili, ko smo bili 3 proti kakim 30.

Poudarjam, da pri vsem dogodku ni bilo policije. Vse prebivalstvo v ulici je bilo pokoncu in tudi iz drugih krajev so prihiteli ljudje, samo policajev ni bilo ugledati nikjer. To se je zgodilo ob 11. zvečer. Ta ulica je ponoči zelo temna in Italijani so imeli gotovo namen, v tej ulici pritisniti nas k tlom. Pa kaj bi se jim v tem slučaju tudi zgodilo? Nihče bi ne vedel, kdo je zločinec, ker ni bilo blizu policije, ki niti takrat, ko so počili strel, ni prišla, čemur je najboljši dokaz ta, da ni bil nihče aretirani in da na policiji niti vedeli niso za stvar. Na redarstveni postaji pri Sv. Jakobu, kamor sem šel takoj na to, niso o stvari vedeli ničesar. Šele na podlagi moje izjave je prišla cela zadeva na zapisnik. Tudi drugi dan nato policijski uradi niso imeli drugih poročil o tem. Torej se vidi, kako nas naša policija brani. Naj še omenim, da je vodil italijansko tolpo in dajal direktive neki mlad človek s črno brado in s črno obleko, ki se je udeležil tudi napadov na Revoltello. Tega sem navidezno poznal, drugih ne; dal ga bom, ko ga zagledam, aretirati. — „Piccolo“ o vsem tem seveda molči.

Predsnočnem po shodu v N. domu je šel dijak g. Slavoj Slavik po Acquadottu proti gledališču Politeama. V bližini gledališča — na oglu ulice Zovenzoni — ga pa je, ne da bi bil dal najmanjši povod za to, napala tolpa mladih ljudi — najbrže so bili dijak — vprašujoč ga, jeli je on sin odvetnika dra. Slavika? Po pritrdilnem odgovoru, je zaklical nekdo v družbi: „De ghe el paco al ščavo!“ In res je nekdo drugi udaril Slavika dvakrat po glavi. In nota bene: šele potem, ko se je Slavik obrnil, torej od zadaj za hrbtno! In bilo jih je kakih petindvajset proti enemu! Tako je njihovo junaštvo! G. Slavik je, da se reši, skočil v bližnjo gostilno, ali še na pragu ga je eden Italijanov še enkrat udaril po glavi. In najbrže s kakim predmetom, kajti udarec je, dasi je imel Slavik debel mehek klobuk, hudo zabol in je bilo dotično mesto še včeraj otečeno. Slavik je stopil v gostilno. Eden Italijanov pa je skočil za njim in zavpil gostom: Vrzite ga ven, ker je sin dr. Slavika! Na prošnjo gostilničarja, ki se je zbal, se je Slavik takoj umeknil iz gostilne in glej: vsa ona tolpa — junakov še čaka. Ali v isti hip je prišel na mesto redar in junaki so — zbežali. Vsaka beseda komentarja k temu dogodku bi bila odveč: dovolj sramoten je sam na sebi.

Domače vesti.

Promocija. — Gospod Ivan Ples, c. k. avskultant pri okrajnem sodišču v Trzinu, bo v ponedeljek na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja prava. Čestitamo!

Veleznačilen pojav. Že parkrat smo poudarjali, da se v vsem ponašanju italijanskega časopisja sedaj po dogodkih na Revoltelli kaže neka pobitost, ki jasno priča o krivdi Italijanov na teh dogodkih. Sicer tako kričavi „Piccolo“ se bavi kolikor manj mogoče s temi dogodki samim ter tolaži samega sebe in svoje ljube čitatele z raznimi kilometrsko dolgimi akademičnimi razpravi v prodiranju Jugoslovancov. Njegov tovariš, sicer tako zabavljivi „Indipendente“ pa je že parkrat pisal o splošnem nezanimanju za te dogodke in je odkrito priznaval, da bi vsaka italijanska reakcija na te „slovanske provokacije“ znala imeti za Italijane same najslabše posledice. Z vsem tem je pač povedano jasno dovolj, da se Italijani boje zaradi svojih lastnih dejanj in so v veliki skrbi, da jim njihova hujskanja, ki so povzročila dogodke na Revoltelli, porajajo posledice, o kakršnih se jim niti sanjalo ni. Italijani že uvidevajo sami, da so jim njihova lastna divjaštva zaigrala ono, po čemer tako hrepene, njihovo laško univerzo v Trstu. Ali ni to morda odkrito priznanje svoje lastne krivde, če snočnji „Indipendente“ bridko toži, da Slovenci izrabljajo vest, da se je vlada odločila za Trst kot sedež italijanske fakultete, v agitacijske namene proti italijanskemu vseučilišču in celo v ta namen sklicujejo javen shod v Narodnem domu? In ali ne kaže prav istega priznanja poročilo istega lista, da je dr. Pitacco — kakor smo tudi že poročali mi — doživel s svojimi denunciacijami v ministrstvu notranjih stvari imeniten fiasco. „Na Dunaju je ministra za notranje stvari o dogodkih na Revoltelli informiral posl. Pitacco, katerega pa so že prehiteli slovanski poslanci, kiso naravno raztolmačili stvar po svoje. Minister je izjavil, da se mora dognati resnica potom preiskave, ki se mora uvesti in po kateri bo izvajal svoje posledice. Mi pa vemo le predobro, kako se končujejo take preiskave in kake rezultate prinašajo, da blimeeli zaupanja do njih!“ Ali ni „Indipendente“ s tem priznal več kot jasno, da ve že naprej, da bo izid preiskave neu-

goden za Italijane! Seve pa list neče biti toliko odkritosrčen, da bi tudi priznal, da bo neugoden za Italijane le zato, ker so oni krivi vseh onih dogodkov. Krivi bomo pač zopet mi te italijanske nesreče in kvečjemu le še „pristranska“ preiskava, od katere si „Indipendente“ ne obeta nič dobrega. Zato pa pravi, da bi vsa tega ne bilo, ko bi bili na Revoltelli takoj izpočetka energično postopali proti slovanskim dijakom, to se pravi, da bi jih bili za vsako slovensko besedo tebičniti meninili odpuščali z zavoda, in se tolaži z upanjem, da se naše dijaštvo, ki je sedaj odpotovalo v svojo domovino, ne povrne več na Revoltello. Edino ta tolažba je še ostala torej Italijanom, ko ni pomagal ne Pitacco niti ta, niti oni denuncijant, ko niso pomagali napadi na Revoltelli niti poboji na ulicah; toda žal nam je, da jim moramo odvzeti tudi to tolažbo, kajti naši dijaki se vrnejo, pa če je to Italijanom prav ali pa tudi ne in naj si le zapomni „Indipendente“, da se Revoltella odpravi zopet le v pričo naših dijakov, brez njih pa — nikdar več!

O pok. nadučitelju Ivanu Kuretu smo prejeli: Dne 18. t. m. smo pokopali v Gorici gospoda Ivana Kureta, nadučitelja v pokopu. Rodil se je v Ricmanjih l. 1863. Služboval je najprej v Kubeđu, potem v Šmarju pri Kopru, od l. 1892. pa v Dekanih ter je l. 1910. stopil radi neozdravljive bolezni — sušice — v pokop in se preselil v Gorico. O njem lahko rečemo, da je delal, da je neutrudljivo oral na narodnem polju; edino bolezen ga je prisilila, da je šel uživati res zasluženi pokoj — a prepozno je bilo! Revez je hiral skoraj pet let! Povsod, kjer je služboval, je bil vodja pesmi, godbe, narodnogospodarskega in kulturnega napredovanja. — Bili so lepi časi, ko so njegova pevstva društva v Kubeđu, Šmarju, Dekanih, Vignanu, Pobjegih, Čezarjih, Bertokih, Skofijah, Plavijah itd. slovela po Istri, ko je njegova pesem donela po koprskih hribih in probujala mlačneže in narodno nezavest. Tudi sam je skladal ter se njegove v narodnem duhu zložene melodiozne pesmi v Istri zelo rado pejoje; ljudje so celo iz drugih fara prihajali v dekansko cerkev, da se naučijo lepega branega petja pod njegovim vodstvom.

Kakor svoje otroke, tako je vzgojil tudi marsikatero dečka za nadalnje študije, opilil in ogladil marsikatero kmečko roko, storil je marsikaj, za kar so mu hvaležni ljudje, kjer je služboval. Vsakemu, ki se je obrnil k njemu s kako prošnjo, je rad ustregel; za vsakega je imel le prijazno besedo; bil je res blaga, blaga duša. Kako je bil pokojnik povsod priljubljen, dokazal je njegov res impozantni pogreb, ki se ga je udeležilo čez tisoč ljudi, med temi učenci in dijaki ter učenci in dijakinje raznih tuk. šol s svojimi profesorji in učitelji ter bogoslovci. Pogreba se je udeležila tudi goriška čitalnica s svojo narodno trobojnico ter mnogo ljudi iz Istre. Učiteljskiki goriškega sloven. učiteljskega pa so mu lepo ubrano zapeli v slovo krasno, v srce segajočo žalostinko. — Cenjeni družini naše globoko sožalje, a tebi, predragi Ivane, bodi lahka slovenska zemlja, katero si toliko ljubil, da si jej žrtvoval celo samega sebe!

Učiteljski novostrojari so šli v — „Zarjo“. Ljubljanska socialnodemokratska „Zarja“ je v svoji zadnji številki, dne 18. t. m., priobčila članek pod naslovom „Zavodi družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu in delavstvo“, pod katerim je brezdvomno nekdo od onih učiteljev, ki hočejo naše učiteljsvo preobraziti v znamenju narodnega brezdelja, skril svoj odgovor na naše neopovrgljive trditve o gospodih novostrojarih. Članek se povzpneja do gorostasne trditve, da se delavec, ki ima lastno sodbo, ne more navduševati za CMD, ker družbo zlorablja v politične namene tisti, ki stoji v prvih vrstah političnih borb. Družbeno vodstvo da je bilo „pred dvema leti (sic, g. učitelj-članek!) v ostrem konfliktu s Stajerci, ker so le-ti hoteli izkoristiti družbeni denar za štajersko napredno politično organizacijo, a se je stvar mirno poravnala. Toda sedaj se pa „družbeni tisočaki, ki padajo v Trst, izrabljajo ne le v kulturne namene, temveč tudi politične“. — To trditev gospoda novostrojarija smo hoteli pribiti, da pokažemo, od kakih nizkotnih obrekovanj se ponižujejo ljudje, ki naj bi kot učitelji naše mladine bili tej mladini vzor resnicoljubnosti in pravičnosti. — Pa pravi potem dalje ta sovražnik „narodnjaške organizacije“ in našega narodnega programa izobesedno tako-le: „Zalosten dokaz o izobrazbi in inteligenci učiteljstva bi bil, če bi se takemu programu prodali, če se mu ne bi zoperstavili najrazboritejši v učiteljskih vrstah! Vi seveda s terorizmom! Če mestnih učiteljev ni mogoče strahovati, je pa treba spregovoriti odkrito besedo zaradi onih na C. M. šolah. Te veže narodna in moralna dolžnost, da pomagajo postavljati „fundamente naših narodnih bodočnosti v Trstu!“ Vohati in denuncirati bo treba, nastaviti agente med njimi, da bodo vlo-

lili vsako blasfemijo nad narodnimi polbogovi; če bo pa kateri toliko drzen, da bo iskal naroda brez fraz, da bo neuporaben za „delovanje“ izven šole v smislu reakcije, šovinizma in terorizma, Bog ž njim tedaj! Naj bo prost pred pragom! Saj se da strokovna kvalifikacija potisniti popolnoma v stran, učne ure v šolah se dajo najboljšim učiteljem — agitatorjem skrajšati na najnižjo mero, otroci se bodo že učili po mestnih ulicah, prvo bodi „narodna dolžnost sodelovanja v narodni naši organizaciji!“ Tako se naposled odpirajo korupciji pri imenovanju učiteljstva vrata na stežaj, dokler ne bo narod, za čigar blagor gre, sam pometel gnili sistem (sic!) — g. učitelj-članek! — Pa naj reče kdo sedaj, da ni pisal tega članka učitelj-novostrojari! Po teh nesramnostih — poleg jezikovnih napak — ga mora izpoznati vsakdo. „Če mestnih (!) ni mogoče strahovati, pa one na C. M. šolah!“ — Za danes se ne bomo bavili natančneje s temi pamfleti na našo narodnost, naše narodno delo in narodne delavce, pamfleti, ki so izšli iz peresa tistih, ki jim je „najprej šola potem dolgo, dolgo nič, potem kup d...“ (tako se je izrazil!) in potem šele — narodnost“. Konstatiraj, dokazati smo le hoteli z njihovimi lastnimi besedami njihovo avtorstvo. Obenem pa konstatiramo že danes še drugo neoporečno dejstvo, da so namreč vendar ti novostrojari pokazali sedaj, kar so tako skrbno skrivali, kam jih namreč tako zelo vleče njihovo navdušenje za „heterogeniteto problemov“ — v protinarodno, protislovensko, narodolizdajalsko socialno demokracijo! Toliko časa, dokler niso dobili svojih toplih gnezd, so jim bili dobri „narodni polbogovi“ in toliko časa so bili tudi oni sami narodni; sedaj pa, ko so se ogreli na svojih mestih, sedaj pa: udri po narodnosti, po narodnjakih, po CMD! Vsa čast t a k i m učiteljem naše slovenske mladine!

Planinski izlet, ki ga je priredila tržaška podr. „Slov. plan. društva“ v nedeljo iz Stanjela na Erzelj — po vrhovih nad Planino v Šmarje, je uspel najlepše po mnogostevilni udeležbi in vsej svoji prireditvi. Dasi ravno nam ni bilo nebo posebno milo in so zastirali oblaki toplo pomladno sonce, je bil vendar razgled z gorskih vrhov po obširni, romantični Vipavski in Braniški dolini in njih bližnjih vrhovih popoln. Po večurni hoji po robatih gorskih grebenih in lepi dolinski poti se je zbrala vsa mnogoštevilna planinska družba v rodoljubni gostilni gosp. Štublja v Šmarjah, kjer jo je pričakovala goriška podružnica S. P. D. Po obedu se je razvila vesela, neprisiljena zabava in čas je mineval le prehitro s petjem in navdušenimi pozdravi. Omenjati nam je napitnice načelnika trž. S. P. D., gosp. dr. Mat. Pretnerja planincem in planinkam Goričanom kot najboljšim planinskim sosedom, in ozdrava načelnika goriške podružnice, g. prof. J. Župančiča, ki je izražal željo, da bi se čisto sestajali na enakih izletih. Sledile so temu še vesele pesmi naših gorskih slavcev in le prerano nas je pozvala ura na odhod. Nad vse pristrčno in bratsko pa je bilo slovo od goriških planincev in čul si le en glas: Na svidenje na planinskem taboru vrh Trstelja, ko pri-

Naposled smo gotovi, da se ozdravijo popolnoma in radikalno uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurni katarji) s pomočjo konfetov CASILE, kakor tudi sifilitične bolezni z JORUBIN - CASILE.

Po bolezni

sledi navadno perijoda, v kateri se počuti bolnik še šibkega, in vsak, tudi najmanjši napor ga lahko utruja. Radi tega treba t-j perijodi posvetiti največjo pažnjo, bodisi pri otrocih kakor tudi odraslih, dokler ne pride čas, ko so vse nade ozdravljenja pokopane.

Dobra in priročna brana, kakor tudi

„Emulzije Scott“

iz retrnega ribjega olja, katere je lahko prebavna, bo dala bolniku nove moči ter mu pospešila elast. — „Emulzija Scott“ je ravno tako uspešna poleti kakor pozimi. Biti pa mora sama „Emulzija Scott“ in nikaka ponaredba.

Cena originalni steklenici, ki se dobiva v vseh lekarnah K 250. Ako se pošlje 50 vinarjev v znamkah trditi „Scott & Bowne G. m. b. H., Dunaj III.“, ter se ob tej priliki sklicuje na ta oglas, pošljemo potom ene lekarnice, in sicer samo enkrat, steklenico emulzije „Scott“ za poskušnjo (6)

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni.
8—9 in 2—3 in specializist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½.

Napredek vede

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

Jorubin Casile

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in mehurni katarji korenito zdravijo s **konfeti Casile.**

Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (silinge), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, me-

hurne katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Skatija konfetov Casile K 4.—
JORUBIN CASILE, najboljšje protisifilitično in pozitivirajoče križstično sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishiji, vnetju žlez, poltnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, steriliteti, nevrasteniji, energičen razkrojevalec urinove kisline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 350.
Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. Steklenica vbrizganca Casile K 350.
Kdor želi večjih pojasnil, tiskovni itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in z vsi rezervi. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloga v Trstu Lekarna L'oyd, V. dell'orologio 1. Pristna zdravila Casile nosijo lastnoročni podpis M. Casile.

Mnenje gospoda profesorja Dr. E. PAYR-ja

profesorja kirurgije na vseučilišču v Gradcu.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Naznanjam Vam da pripišujem Vaše **ŽELEZNATO KINAVINO SERRAVALLO** (Vino dl Chlna Ferruglnoso Serravallo) rekonvalescentom po operaciji in da sem popolnoma zadovoljen z doseženimi uspehi.

GRADEC, dne 1. februarja 1905.

Profesor Dr. E. PAYR.

Nova slovenska čevljarnica

ANTONA JAVERNIKA

v Trstu, ulica Farneto 33

Sprejemajo se naročila po meri za vaskovrstne oblike, tako ameriki, angleške in druge. Sprejemajo se tudi vsakovrstne poprave po zmeranih cenah. — — — DELO SOLIDNO.

„Dobroznana mirodilnica“

GIOV. CAMAULI

Sv. Ivan - Trst - blizu Mar. doma

Velik izbor, barv, pavlak itd.

Zaloga za Trst in okolico redilnega praška za otro-ke in odrasle „SLATIN“ ter losforovega apna za živali. — Telef. 83.

TRST, ul. Acquedotto 36

nasproti gledališča Politeama Rossetti

Veak dan od 3 pop. do 9 in pol zv.

Emilisa

Dve sestrí rojeni z združeno glavo.

— Največji pojav sveta —

--- Asra ---

Živa punčka - Najmanjše človeško bitje

Zadnji ostanek plemena ASTIC.

I. razred 50 vin., II. razred 30 vin.

vojaki in otroci:

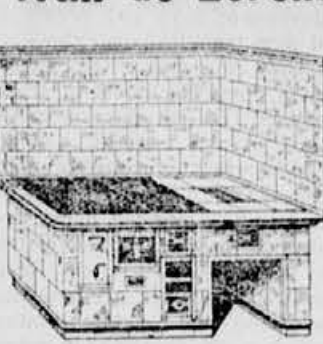
I. razred 20 vin., II. razred 10 vin.

Durjava & Co. Trst Piazza Ponterosso 2

Specijaliteta: **ANGLEŠKI KOSTUMI IN PLAŠČI**

po meri. — Elegantno delo. — Cene zmerne. — Najfinejše reference tu- in v inozemstvu. — **VELIKA IZBERA SUKNA IN NOVOSTI ZA DAME IN GOSPODE.**

Ivan de Lorenzo - Anton Ferfila

ZALOGA GLINASTIH PEČI IN ŠTEDILNIKOV

Trst, ulica San Maurizio 9.

Velika izbira glinastih peči

v vsaki velikosti in barvi. Lastna delavnica štedilnikov. — Izbira plošč za stene n. pr. kuhinje, kopelji itd. Izvršuje in popravlja vsakovrstna dela te stroke. Naročbe se izvršujejo točno. Sprejemajo se naročila tudi na deželo

TOVARNA ROULEAUX

Ing. LUDOVIK FISCHER

Ulica Moreri 72 TRST-ROJAN

TELEFON 29-14

Izdeluje jeklene kakor tudi lesene

ROULEAUX

Ima v zalogi vse potrebščine za lesene in jeklene ROULEAUX. Delo solidno.

rede primorske podružnice svoj gorski shod. Ne smemo pa pozabiti naših vrlih dam in gospic-planink, ki so se v lepem številu udeležile izleta ter se pokazale vztrajne slovenske turistinje.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Benedikt Poniž, c. kr. vadniški učitelj v p. v Gorici 5 K v proslavo 500letnice zadnjega ustoličenja slovenskih vojvod na Gosposvetskem polju na Koroškem. G. Jos. Valenčič v Trnovem je poslal K 20, katere je daroval g. Anton Krisper v Ljubljani mesto venca pok. g. Jos. Valenčiča. Gdč. Marica Černej v Grižah pri Celju je poslala K 20. Pri proslavljenju poroke framskega župana g. Karla Černeta se je nabrala ta vsota v najozjem krogu v celjskem "Narodnem domu". — Družbi C. M. je darovalo jugoslovansko dijaštvo c. kr. l. drž. gimnazije v Ljubljani 200 K ob priliki 500letnice ustoličenja koroških vojvod.

Tržaška mala kronika.

Trst, 19. marca.

Posledice nesreče na državnem kolodvoru Na podlagi tehnične in sodne preiskave v zadevi nesreče, ki se je pripetila včeraj popoldne na državnem kolodvoru in pri kateri je bilo več ali manj poškodovano 57 oseb, sta bila danes aretirana 41letni strojevodja Josip Kraus, rodom iz Judenburga, in 31letni kurjač Karol Božič, rodom iz Kamnika. Konstatiralo se je, da je vlak privozil v postajo s hitrostjo 40 kilometrov, namesto 20 km, kar bi bilo smelo biti največ. Strojvodja Kraus je izjavil, da je popolnoma nedolžen in je zatrjeval, da ni mogel zmanjšati hitrosti, ker zavore niso delovale pravilno. Božič ni vedel povedati ničesar o vzroku nesreče. Konstatiralo se je, da je bil popolnoma treze. — Škoda na železniškem materialu iznaša okrog 30.000 K.

Zaradi ženske. V ulici Sette fontane je včeraj popoldne hotel redar aretirati neko žensko, ki se je pijana zaletavala od enega zida do drugega. Vteknil pa se je vmes neki Marcel Marussich, star 22 let, duinar, stanujoč v ul. Molin a vento št. 17 in je hotel preprečiti aretacijo. Ker ni šlo drugače, je tudi stražnika dvakrat pošteno brenil z nogo. Ko ga je stražnik hotel zato aretirati, se je ustavljal na vso moč, da sta morala priti stražniku na pomoč dva bosanska vojaka. Potem so ga šele spravili v zapor.

Z balkona je padla. Komaj 4letno Milko Zeličev so pustili v stanovanju v ul. del. Bosco št. 30 brez nadzorstva. Puncička je zlezla na balkon in padla 6 metrov globoko na dvorišče, ter se težko pobila na glavi. Z vozom rešilne postaje so jo pripeljali v bolnišnico.

Društvene vesti.

Damski večer v Slovanski Čitalnici se vrši kot zaključni venček letošnjih plesnih vaj v soboto, dne 21. t. m. v vseh društvenih prostorih. Na sporedu je ples s sodelovanjem vojaške godbe in prosta zabava z improviziranim programom. Za okrepitev bo služil skrbno sestavljen buffet. Pričetek je ob osmih in pol zvečer, vstop prost. — Ker je tiskarna preobložena z delom, se je razpošiljatev vabil zakasnela, vendar upajo prireditelje tega večera, da bo mogoče vabila še pravočasno razposlati.

"Naš Dom". — V svoji prvi skupni seji se je konstituiral novoizvoljeni odbor občekoristne stavbinske zadruge "Naš Dom" na sledeči način: načelnik: predsednik dr. Maks Obersnel, podpredsednik dr. Ernest Rekar, knjigovodja France Rus, blagajnik Janko Malenšek, tajnik dr. Josip Agneletto, odbornik Anton Pirnat; nadzornik: predsednik dr. Just Pertot, tajnik Josip Prunk, nadzorniki: dr. Vekoslav Kisovec, Ivan Dekleva, Ivan Marc, Josip Šorn. — Urad zadruge "Naš Dom" se nahaja sedaj v prostorih "Splošne Hranilnice" v ulici Torre Bianca št. 41, kjer dobivajo člani zadruge ter vsakdo, ki namerava pristopiti k njej, v običajnih uradnih urah pojasnila in nasvete. Z ozirom na veliki socialni in narodno-gospodarski pomen tega mnogobetajčnega mladega našega zavoda je pričakovati, da ga bodo prav pridno podpirali sedaj, ko se pripravlja na izvršitev večjih del, ne le naši širši sloji, katerim je v prvi vrsti namenjen, ampak tudi oni naši rojaki, ki spadajo med imovitejše kroge in inteligenco.

Pogrebno društvo v Rojanu ima v nedeljo, dne 22. t. m., svoj 23letni občni zbor v dvorani Konsumnega društva. Začetek ob 10 predpoldne. V slučaju nezadostnega števila tudi članov, se bo vršil občni zbor uro pozneje ob vsakem številu navzočih članov.

Narodna delavska organizacija

Plesni venček priredi Zveza pekovskih pomočnikov jutri, v soboto, dne 21. t. m. v dvorani NDO v ul. sv. Frančiška

št. 2, II. Cvetlični in dekoracijski valček. Valčkova tekma. Ples vodi prof. Umek. Začetek ob 8.30, konec ob 3 zjutraj. Vstopnina: gospodje 1 K, dame 50 vin. Čisti dobiček je namenjen zveznemu pevskemu zboru.

Podružnica NDO v Škedenju ima jutri v soboto ob 7 in pol shod za delavce v plavžih.

Nedeljski društveni shod NDO. Shod je otvoril strok. tajnik Brandner in poročal o bodočem občnem zboru trž. deželne organizacije in o sestavi kandidatne liste. Opozarjal je na naloge, ki jih bo imel prihodnji odbor, ki naj bo z ozirom na to izbran po pameti. Tovariš Kervin je bil mnenja, da v odbor treba voliti tudi mladino. Tov. Renko je predlagal, da bi se izvolil že na tem shodu volilni odbor. Tov. Trobec ni zadovoljen z delovanjem sedanjega odbora. Kar se tiče kandidatne liste, misli, da bi bilo najbolje, bi se sklicalo velik shod, na katerem bi se izbrale zmožne moči. Tov. Stefe stoji na stališču, da morajo biti v deželnem odboru zastopane vse skupine, oziroma stroke. Tov. Prelogar je ostro kritiziral članstvo, ki se premalo zanima za razvoj organizacije. Tov. Vrabec je izražal željo, naj bi se sklical še en volilni sestanek, morda pri Sv. Jakobu. Tov. Jerič: Vsaka skupina naj predlaga svoje zastopnike; ti naj se snidejo in naj sestavijo kandidatno listo. Tov. Brandner: Najboljše je, če se izvoli na današnjem shodu volilni odbor in ta naj sestavi kandidatno listo, ki naj jo pa še pred občnim zborom predloži na volilnem shodu. Ta predlog je bil sprejet in v volilni odbor so bili izvoljeni: Josip Pečar, Filip Jerič, Fran Kervin, Jos. Prelogar, Alojz Vrabec, Ivan Demojzes, Ivan Hafner. Obenem je bilo sklenjeno, da se bo vršila seja volilnega odbora v petek ob 8 zvečer v društvenih prostorih, ulica Sv. Frančiška št. 2.

Slovensko gledališče

V nedeljo popoldne

"MARTIN SMOLA",

zvečer pa

"NAVIHANCI".

Vstopnice za obe predstavi se dobe pri gledališki blagajni.

Igralci-domačini se tem potom najiskrenje zahvaljujemo vsem številnim posetnikom naše dne 15. t. m. vršilne benečične predstave. Prav posebno pa se moramo zahvaliti: slavnemu pevskemu društvu "Trst", čigar člani so se rade volje odzvali naši prošnji za sodelovanje, nadalje gospe Mitrovičevi in cenjenim rodoljubkinjam za podarjene lepe in pester šopke, svetoivanskim damam za krasen servis, gosp. Al. Povhu za velikodušni dar po K 10—, gosp. Zgurgu za njegovo vrlo sodelovanje na citrah in vsem ostalim, ki so nam ob tej priliki na ta ali oni način izkazali svoje simpatije.

Vesti iz Goriške.

Narodna kratkovidnost. V trenutku, ko se naše ubogo dijaštvo v Trstu, na Dunaju in drugod bori na življenje in smrt s krvnim sovražnikom za enakopravnost, podpiramo v Gorici vsestransko tega neizprosnega sovraga. Cele tolpe agentov se vale po mestu in po okolici, da pobirajo slovenske stotake za italijanske milijonske družbe, ki podpirajo "Lego Nazionale", italijansko obrt in industrijo, in nas s tem uničujejo narodno in gospodarski. S tem netimo sami požar, ki grozi vsej naši posesti in zahtevamo od naših itak revnih dijakov, da bi nam pogasili požar brez za to potrebne vode. Podpiranje tega narodnega zločina opravičujemo stem, da so agentje Slovenci. To pa ni tako, ker to niso Slovenci, marveč narodni zločinci. Ako bi se mi vojevali za svojo narodnost tako dosledno, kakor delajo to naši nasprotniki, bi bile naše pozicije danes drugačne in ta ljuti naš nasprotnik bi imel veliko manj poguma nego ga ima. Ne iščimo potom organizacije le predsedniških mest in nadvlade nad krvnim bratom, temveč gospodarskega napredka in zadostnega odpora proti našim sovražnikom. Denar je najhujše orožje. Zato ga prevaden in zaveden Slovenec ne izroča svojemu krvnemu neizprosnemu sovragu. Ako se trdno oklenemo tega načela, se ti srboriteži kmalu spametujejo in pridejo do prepričanja, da je njihova moč obstajala res izključno le v naši nezavednosti. Nikoli naj ne bo izgovora, češ, da ta ali oni ni tak in da je nedolžen. Vzemimo, da je tudi res tako! Toda mi moramo biti neizprosno dosledni in ne smemo delati izjeme. Šele potem bodo pametnejši in treznejši v drugorodnem saboru vplivali na to, da se razmere predručajijo.

Iz Devina. Na občnem zboru bralnega in pevskega društva "Ladija" v Devinu so bili izvoljeni v odbor: Ivan Pecikar pred-

sednikom, Rudolf Gasperin podpredsednikom, Leopold Ples tajnikom, Angel Gabrovec blagajnikom, Emil Weiselt, Fr. Skabar in Josip Legiša odborniki.

Benedikt Suban Trst, ul. Porzo štev. 20 (Sv. Jakob) priporoča cenjenemu občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Večkrat na dan svež kruh. Sprejemajo se peciva vseh vrst; vino in likerji v steklenicah. Postrežba tudi na dom. 2108

Obsežno posestvo na prodaj z velikim, dobro urejenim poslopjem za trgovino in svinjak posebej, dva vrta pri hiši. Ogromno zemljišče, ki meri 8864 klastrov. Izborna lega, 20 minut od postaje. Ugodna cena. Več se izve pri g. Antonu Kalin, cesta na Vipavskem. 221

14-letni deček išče službo bodisi v kaki trgovini ali v pisarni. — Naslov: Fran Pernarčič, Sv. Marija Magdalena Zg. štev. 266. 260

Slovenska družina o d d a sobo gospodu. Ulica Tor San Lorenzo štev. 10, vrata III, 12. 212

Nova brivnica Via Belvedere št. 4 se priporoča slavnemu občinstvu. Udani Muljevič Jurij, bivši pomočnik V. Gjurina. 2006

Mizarska delavnica Lourenc Ivančič

Trst, ulica Aless. Manzoni 3 izdeluje vsakovrstna pohištvena in stavbna dela. Ima pripravljene moderne spalne sobe in kuhinjsko pohištvo vseh slogov. — Cene zmerno. Solidno delo.

Proda se:

velik bukov gozd za posekati, ključavnice po K 1, dve na pol pokriti kočiji in eden brek pri pri Franu CVEKU v Kamniku.

MESNICA TOMAŽ ZADNIK TRST TELEFON št. 16-08.

trg Sv. Ivana štev. 6. — Prodaja mesa in lastne klavnice na debelo in drobno. Na drobno goveje: sprednji deli po K 1.44 in 1.60, Zadnji deli po K 1.76 in 1.92. Na debelo po dogovoru. — Mesnica je vedno dobro preskrbljena s teletino, prve vrste, kakor tudi perutnino. Za mnogobrojen obisk se uljudno priporoča **Tomaž Zadnik.**

Brivce in frizer za dame

And. Rojlc, Trst

Via Acquedotto 20.

Priporoča se gospodom za dobro in higienično postrežbo.

Damam se priporoča za moderno friziranje, glavo-pranje, barvanje i. t. d.

Vsakovrstna lazna dela se izvršujejo dobro in točno.

IVAN TORRESANI

TRST - ULICA G. ULIA ST. 32

PRODAJALNA ŽELEZNINE. — PREDMETI ZA DOMAČO UPORABO; OBR-TNI IN POLISKI PREDMETI. — CENE ZMERNE. — POSTREŽBA TOČNA.

KARL GOMISEL

stara trgovina jestvin

Rojan, ulica Montorsino št. 16 Prodaja po najnižjih cenah vsakovrstne jestvine, kolonijalije in druge pridelke. Ima vedno najboljše prekajeno meso.

: Kinematograf v Rojanu :

Vsaki dan velike in interesantne predstave.

Kadite samo cigaretni papir

Centauro kjer je najboljši

KLAVIRJI

Bösendorfer, Gebrüder Stingl, Koch & Korselt, Wirht itd. se prodajajo in dajejo v najem po zmernih cenah proti gotovini kakor tudi na obroke.

UGLAŠANJE IN POPRAVE.

Zavod Klavirji Zannoni

MARIO MALLY

Piazza S. Giacomo 2, II., Corso. TELEFON 12-57.

Prodajalnica ur in dragocenosti

G. Bucher

(ex drug Dragotina Vajketa)

Trst (nasproti prodaj. D. Vajketa) Corso št. 36.

Bogati izbor stanišnin, srebrnine, dragocenosti in draguljev. Kupite in prodajte zlato in tudi srebrne s soviti predmeti. — Opazljiva naročila in popravila vsakovrstne srebrnine, stanišnin, lakov tudi lepno ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

Anton Mahne, trgovec

Priporoča sl. občinstvu

svoje trgovino jestvin in kolonijalnega blaga

Trst, ulica dell'Istria št. 4

s podružnico na Greti štev. 275. **VSakovrstna VINA IN LIKERJI**

v steklenicah. Blago vedno sveže. Postrežba na dom. Prodaja na drobno in na debelo.

Alojzij Boik

Trst ul. Belvedere 3, Tel. 342 R.VIII.

Trgovina delikates.

kolonijalnega blaga in jestvin vseh vrst. — Blago vedno sveže in prve vrste. — Razpošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom.

HELVETIA

Velika zaloga gramfonov

Trst, — ulica Barriera vecchia 19.

Vedno v zalogi velika izber slovenskih in hrvatskih plošč od kron 2.50 naprej. Vedno nove plošče najboljše vrste. Gramofoni na obroke.

Umetno - fotografski

Trst, ulica Rivo št. 42 ateljé

Trst, ulica Rivo št. 42

(petlilje) -- pri Sv. Jakobu -- (prililje)

Izvršuje vane fotografske delo, kakor tudi razgled, pomenke, notranjost lokala, poročanske plošče in vsakovrstne spomenike itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsake fotografije

Zadi odobnosti gosp. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na doma, evropske tudi manj mesta

Trgovci! Peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljše sloves. Narodnjak. naročajte pri domači tovarni, ki vam postreže po konkurentnih cenah. Priporočam se vam udani **J. J. SUBAN, Trst,** Via Vassari 1 Telefon N. 2268